

LUCIJA OMEJC

Izbrana glasba za »pravega Božjega služabnika«

Koncert v ljubljanski stolnici, posvečen spominu na dr. Janeza Janeža

V IZJEMNI PONIŽNOSTI JE ZAVRNIL CELO KANDIDATURO ZA NOBELOVO NAGRADO ZA MIR TER SVOJE UBOGE BOLNIKE IMENOVAL SVOJ RAJ.

V veličastnem sakralnem okolju prepolne ljubljanske stolnice sv. Nikolaja se je v nedeljo, 15. novembra 2026, v okviru cikla *Ars Hippocratis* Slovenskega zdravniškega društva, ki ga pripravlja Andrej Omejc z dr. Zdenko Čebašek Travnik, odvil globoko pretresljiv in poduhovljen koncertni večer. Zbor Consortium musicum pod vodstvom Gregorja Klančiča, solist na sopranskem saksofonu in zdravnik Andrej Omejc ter organist na velikih stolničnih orglah in pianist Luka Posavec so ob povezovanju Igorja Velšeta in zapisih prof. dr. Zvonke Zupanič Slavec ustvarili nebeško lepo zlitje vzvišene glasbe in najgloblje hvaležnosti laičnemu misijonarju dr. Janezu Janežu.

Življenje poklonil najrevnejšim

Kot etično zavezan kirurg je dr. Janež med drugo svetovno vojno reševal tudi domobrance, zaradi česar je ob povojnem nasilju moral zbežati na Koroško. S pogumno odločitvijo, ko je v Pliberku skočil v rženo polje z vlaka, ki jih je vračal v roke revolucionarnim eksekutorjem, je rešil sebe. S svojim pričevanjem pa je nagovoril dr. Valentina Meršola, ki je nato uspel nagovoriti vodjo angleških zaveznikov feldmaršala Alexandra, da niso več vračali civilistov. Tako je postal sorešitelj okoli 6.000 slovenskih življenj. Ob rešitvi se je zaobljubil, da bo svoje znanje in življenje poklonil najrevnejšim. Kot legendarni »doktor Feniks« je v 38 letih v Tajvanu brezplačno opravil okoli 80.000 velikih operacij, v izjemni ponižnosti zavrnil celo kandidaturo za Nobelovo nagrado za mir ter svoje uboge bolnike imenoval svoj raj.

Ljubljanski nadškof msgr. Stanislav Zore je v nagovoru izpostavil svetlobo tega človeka kot večno spodbudo za služenje bližnjemu.

Izbrana glasba, od pretresljivega Whitbournovega *Rekviema*, posvečenega žrtvam Hirošime, in Missonovega *Slovenskega vojnega rekviema* do Kajuhovih uglasbitev ter sklepne Slakanove *Bele rože* je v sveti tišini stolnice prebudila globoko hrepenenje po odpuščanju. Vrhunska izvedba izjemnih umetnikov je prinesla nepresežno doživetje lepote in katarze. Globok poklon protagonistom kot sodelujočim!

Prav Janeževo nesebično življenje in brezpogojna ljubezen do trpečih – bil je pravi Božji služabnik – ostajata najlepša, najžlahtnejša spravna nota za naš narod.

ZVONKA ZUPANIČ SLAVEC

TATJANA SPLICHAL

Pokopan med vrtnicami

Karel X. in dediščina Burbonov na Goriškem

Ob 190. obletnici smrti zadnjega francoskega kralja Karla X. iz francoske veje Burbonov so v obeh Goricah potekali spominski dogodki. Pripravili so jih Frančiškanski samostan Kostanjevica, Mestna občina Nova Gorica ter Javni zavod za turizem Nova Gorica in Vipavska dolina, sodelovale pa so tudi druge ustanove.

Zatočišče v Gorici

Uvodni dogodek je bil v petek, 6. novembra, na dan kraljeve smrti. Umrl je za kolero v Gorici. Zgodovinarja dr. Renato Podbersič in dr. Janez Šumrada sta na pogovornem večeru »Burboni na Goriškem« predstavila zgodovino te vplivne dinastije in tragično usodo Karla X. Po izgonu iz Francije leta 1830 je kralj dobil zatočišče v Angliji, nato v Pragi, po izbruhu kolere se je z družino in spremstvom umaknil v Gorico. Po bolniškem maziljenju je po 16 dneh bivanja v palači Coronini Cronberg edini umrl. Družina je izpolnila njegovo željo: pokopali so ga v cerkvi na Kostanjevici. V posebno kripto pod prezbiterijem so posmrtne ostanke kraljeve družine dokončno položili leta 1932, po obnovi med prvo svetovno vojno porušene cerkve.

Bogata zapuščina

Sobotni program je povezoval obe Gorici. Obiskovalci so si ogledali palačo Coronini Cronberg, kjer je bil dan odprtih vrat, in se podali po poti pogrebnega sprevoda na Kostanjevico, kjer sta Mirjam Brecelj iz Škrabčeve knjižnice in kustosinja Goriškega muzeja Katarina Brešan v slovenščini in italijanščini predstavili cerkev in zgodovinsko dogajanje od pokopa kralja in ostalih članov družine do današnjih dni, ter razstavljene dragocene plašče in liturgične predmete iz zapuščine Burbonov. Popoldne so sledile še otroške delavnice, projekcije dokumentarnega filma in vodeni ogledi.

V Knjigarni kavarni Max je bil v ponedeljek večer o tradiciji francoščine na Gimnaziji Nova Gorica s podelitvijo certifikatov DELF ter pogovor s Prešernovim nagrajencem Alešem Bergerjem. V torek so dijaki pripravili večer v obliki podkasta Karel X. v mestu vrtnic, ki se ga je udeležil tudi kraljev daljni potomec Jean-Philippe Carpentier.

Z mašo v treh jezikih, z molitvijo za kraljevo nesmrtno dušo na obletnico njegovega pogreba, so na Kostanjevici zaključili bogato dogajanje. Daroval jo je upokojeni nadškof Anton Stres ob šestih somašnikih. Po maši so Carpentier z ženo in veleposlanica Francije Fabienne Runyo v grobnico položili venec.

SOMAŠEVANJE JE VODIL UPOKOJENI NADŠKOF ANTON STRES. / *MIRA BASTJANČIČ*

MIRA BASTJANČIČ